

عنوان مقاله:

تبیین انتقادی جایگاه علوم اعصاب، در قلمرو دانش و عمل تربیت

محل انتشار:

فصلنامه تازه های علوم شناختی، دوره 12، شماره 2 (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

علی نوری - Curriculum Studies, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

محمود مهرمحمدی - Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

خلاصه مقاله:

رشد سریع فنون تصویربرداری عصبی در سال‌های اخیر، امکان فوق العاده‌ای برای پژوهشگران فراهم کرده است تا فهم بهتری از ساختار و کارکرد مغز انسان به دست آورند. در پرتو بهره‌گیری از این فن‌آوری‌های تصویربرداری عصبی پیشرفته، یافته‌های پژوهشگران حیطه مغز، در زمینه تفکر، هیجان، انگیزش، یادگیری و رشد، موجی از بینش‌های جدید به دنبال داشته که تبیین‌های موجود درباره موضوعات تربیتی را تحت تاثیر جدی قرار داده است. از این رو، بسیاری از متخصصان علوم اعصاب و تربیت ادعا می‌کنند که برقراری پیوند بین علوم اعصاب و علوم تربیتی می‌تواند نقش عمده‌ای در بهبود دانش، سیاست و عمل تربیتی ایفا کند. کاربرد و دلالت‌ها و کاربردهای تربیتی معتبر استنباط شده از یافته‌های علوم اعصاب نیز از این ادعا حمایت می‌کنند؛ اما با وجود این، به نظر برخی منتقدان، رابطه میان کاربردهای عصبی و عمل تربیتی بسیار محدود و شکاف بین علوم اعصاب و علوم تربیتی به قدری زیاد است که امکان برقراری پیوند مستقیم بین آنها وجود ندارد و باید رشته‌های دیگری همچون «روان‌شناسی شناختی» و یا «علوم اعصاب شناختی» واسطه برقراری این پیوند شوند. اما از چشم انداز تربیتی، ماهیت دانش تربیت به عنوان یک دانش کاربردی ایجاب می‌کند که برای دستیابی به اهداف تربیتی، از علوم اعصاب نیز همچون سایر علوم توصیفی (از قبیل روان‌شناسی و جامعه‌شناسی) استفاده شود که این امر از طریق استخراج دلالت‌ها و کاربردهای تربیتی معتبر از مبانی اعصاب شناختی تربیت محقق خواهد شد. بنابراین، ایجاد پیوند بین این دو دانش هم‌ضروری و هم‌امکان پذیر است، چرا که می‌توان در تعامل و تلفیق با «فلسفه تربیتی»، «جامعه‌شناسی تربیتی»، و «روان‌شناسی تربیتی» از «اعصاب‌شناسی تربیتی (علوم اعصاب تربیتی)» هم برای بهبود دانش، سیاست و عمل تربیت بهره گرفت. با این وجود، مهم‌ترین اصل درخور توجه در این ارتباط، اصل هوشیاری و احتیاط در تفسیر و استفاده تربیتی از یافته‌های پژوهش مغز است که تحقق این امر هم مستلزم فراهم کردن زمینه تعامل و مشارکت سازنده و واقعی بین دانشمندان و پژوهشگران علوم اعصاب و تربیت و تلفیق علوم اعصاب شناختی و علوم اعصاب تربیتی در برنامه‌های درسی علوم تربیتی و تربیت معلم است.

کلمات کلیدی:

Education and Neurosciences, Brain Compatible Education, Neuro-scientific Foundations of Education

علوم اعصاب و تربیت، تربیت سازگار با مغز، مبانی عصب شناختی تربیت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1348703>

